

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 95 0 К 004729 18 Кжж
Бања Лука, 05.11.2018. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Весне Антонић, као предсједнице вијећа, Обрена Бужанина и др Вељка Икановића као чланова вијећа, уз учешће Соње Матић као записничара, у кривичном предмету против оптуженог М.З. због кривичног дјела угрожавање јавног саобраћаја опасном радњом или средством из члана 412. став 4. у вези са ставом 2. и 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући по жалби окружног јавног тужиоца у Требињу изјављеној против пресуде Окружног суда у Требињу број 95 0 К 004729 18 Кжж 4 од 28.06.2018. године након одржане сједнице трећестепеног вијећа дана 05.11.2018. године, донио је

ПРЕСУДУ

Одбија се као неоснована жалба окружног јавног тужиоца у Требињу, те се потврђује пресуда Окружног суда у Требињу број 95 0 К 004729 18 Кжж 4 од 28.06.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Требињу, број 95 0 К 004729 10 К од 09.11.2011. године, оглашен је кривим оптужени М.З., због кривичног дјела угрожавање јавног саобраћаја из члана 410. став 3. а у вези са ставом 2. Кривичног закона Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 49/03, 108/04, 37/06, 73/10, 1/12 и 67/13, у даљем тексту: КЗ РС) и осуђен на казну затвора у трајању од 4 (четири) године. Истом пресудом, оптужени је обавезан да плати трошкове кривичног поступка у износу од 8.394,00 КМ, док је оштећена М.П. ради остваривања имовинскоправног захтјева упућена на парницу.

У поступку по жалби на наведену пресуду Окружни суд у Требињу је уважавајући жалбу браниоца оптуженог, рјешењем број 95 0 К 004729 12 Кж од 22.05. 2012. године, укинуо првостепену пресуду и одредио одржавање претреса пред Окружним судом у Требињу, те након одржаног јавног претреса пред другостепеним судом овај донио пресуду број: 95 0 К 004 729 12 Кжж од 11.02.2013. године, којом је оптуженог М.З. огласио кривим због кривичног дјела угрожавање јавног саобраћаја из члана 410. став 3. у вези са ставом 2. КЗ РС и осудио на казну затвора у трајању од 3 (три) године. Истом пресудом, оштећена М.П. је упућена да имовинско правни захтјев остварује у парници,

док је оптужени обавезан да плати трошкове кривичног поступка у износу од 9.104,00 КМ.

Уставни суд Босне и Херцеговине, рјешавајући апелацију осуђеног М.З. одлуком број АП 1328/13 од 07.06.2015. године утврдио повреду члана II/3. е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6. став 1. и 2. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, укинуо пресуду Окружног суда у Требињу број 95 0 К 004729 12 Кжк од 11.02.2013. године и предмет вратио Окружном суду у Требињу обавезујући га да по хитном поступку донесе нову одлуку.

Након што је у складу са наведеном одлуком Уставног суда Босне и Херцеговине, одржао нови претрес пред другостепеним судом по измјењеној оптужници Окружног јавног тужиоца из Требиња, Окружни суд у Требињу је пресудом број 95 0 К 004729 15 Кжк 2 од 13.07.2016. године, оптуженог огласио кривим због кривичног дјела угрожавање јавног саобраћаја опасном радњом или средством из члана 412. став 4. у вези са ставом 2. и 1. КЗ РС, и осудио на казну затвора у трајању од 3 (три) године. Оштећена М.П. је са имовинскоправним захтјевом упућена на парницу, док је оптужени обавезан да плати трошкове кривичног поступка у износу од 9.554,00 КМ.

Рјешавајући апелацију осуђеног М.З., Уставни суд Босне и Херцеговине је одлуком број АП 4318/16 од 16.02.2018. године дјелимично усвојио апелацију утврдио повреду права на правично суђење из члана II/3 е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6. став 2. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, укинуо пресуду Окружног суда у Требињу број 95 0 К 004729 15 Кжк2 од 13.07.2016. године и предмет вратио Окружном суду у Требињу, обавезујући га да по хитном поступку донесе нову одлуку, у складу са чланом II/3 е) Устава Босне и Херцеговине и чланом 6. став 2. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

Пресудом број 95 0 К 004729 18 Кж 4 од 28.06.2018. године, Окружни суд у Требињу је након одржаног претреса пред тим судом, на основу одредби члана 298. тачка в) Закона о кривичном поступку Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 53/12, 91/17 и 66/18) у даљем тексту: ЗКП РС) ослободио оптужбе оптуженог М.З. да је починио кривично дјело угрожавање јавног саобраћаја опасном радњом или средством из члана 412. став 4. у вези са ставом 2. и 1. КЗ РС. Одлучено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава, а оштећена М.П. је са имовинскоправним захтјевом упућена на парницу.

Против ове пресуде другостепеног суда окружни јавни тужилац је благовремено изјавио жалбу због битне повреде одредаба кривичног поступка и погрешно утврђеног чињеничног стања, с приједлогом да Врховни суд Републике Српске преиначи побијану пресуду Окружног суда у Требињу, оптуженог огласи кривим за наведено кривично дјело и казни по закону или да одреди одржавање претреса пред тим судом.

Браниоци оптуженог, адвокати Адвокатског друштва А., Н. и партнери“ д.о.о. С., су доставили одговор на жалбу окружног јавног тужиоца, те предложили да се жалба одбије и побијана пресуда потврди.

Сједницу трећестепеног вијећа овај суд је, сходном примјеном одредби члана 318. став 1. у вези са чланом 333. став 2. ЗКП РС одржао без обавјештавања странака и бранилаца, с обзиром да тужилац у жалби а ни браниоци у одговору на жалбу нису тражили да буду обавјештени о сједници вијећа.

Испитујући побијану другостепену пресуду сходном примјеном одредби члана 320. ЗКП РС, овај суд је одлучио као у изреци пресуде из слиједећих разлога:

Неосновани су жалбени приговори засновани на тврдњи да је у поступку доношења и писмене израде побијане пресуде почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС у облику противрјечности изреке пресуде разлозима и недостатка разлога о одлучним чињеницама, те да је закључак те пресуде о недостатку доказа да је оптужени починио кривично дјело угрожавање јавног саобраћаја опасном радњом или средством из члана 412. став 4. у вези са ставом 2. и 1. КЗ РС заснован на погрешно утврђеном чињеничном стању.

Наиме, наведени облици битне повреде одредаба кривичног поступка су у образложењу жалбе само означени као основ побијања цитиране другостепене пресуде донесене на претресу пред Окружним судом у Требињу, међутим при томе у разлозима жалбе нису прецизиране чињенице од одлучног значаја на које се те противрјечности односе, нити чињенице у погледу којих су изостали разлози у образложењу те пресуде. Ради тога се не могу прихвати као основани овакви паушално означени и ничим аргументовани приговори жалбе јавног тужиоца да је побијана пресуда захваћена наведеним облицима битне повреде одредаба кривичног поступка апсолутног карактера.

Слиједећи упуте Уставног суда БиХ у цитираној одлуци број АП 4318/16 од 16.02.2018. године, другостепени суд у сегменту чињеничне основе побијане пресуде посматрано с аспекта утврђивања узрока предметне саобраћајне незгоде, поставља тезу да је кључно питање ове кривично правне ставри да ли је оптужени (чије пропусте суд сматра неспорним и који су интерпретирани у образложењу пресуде на страни 4. последњи пасус и страни 5. други пасус) искључиво одговоран за предметну саобраћајну незгоду, те да ли се незгода могла избјећи да није било, такође неспорних, пропуста оштећеног Д.П., које побијана пресуда интерпретира у свом образложењу.

Жалба јавног тужиоца оспорава овакав методолошки приступ наводећи да је основно питање у конкретном случају утврђивање ко је у овој саобраћајној незгоди изазвао опасну ситуацију на јавном магистралном путу и тако угрозио јавни саобраћај, те истичући да се окружни суд у побијаној пресуди није бавио овим питањем него доприноси учесника незгоде, па примјеном принципа *in dubio pro reo* ову кривичну ствар ријешио одлуком на начин повољнији за оптуженог. Сматрајући погрешним овакав закључак жалба апострофира да су пропусти оптуженог М.З. (које кроз образложење децидно описује) у непосредној узрочној вези са насталом саобраћајном незгодом.

Аргументима, жалбе није доведена у питање правилност закључка побијане пресуде по коме суд није могао са сигурношћу утврдити чињеницу да ли је оптужени, у конкретној саобраћајној ситуацији насталој заустављањем технички неисправне и без свјетлосних уређаја радне машине на десној коловозној траци у условима смањене видљивости, предузео адекватне мјере заштите осталих учесника у саобраћају, постављањем безбједносног троугла на тој коловозној траци, па је та чињеница од одлучног значаја с аспекта узрочности предметне саобраћајне незгоде остала у сумњи.

Оваквом закључку побијане пресуде претходила је садржајна оцјена противрјечних налаза и мишљења вјештака саобраћајне струке В.С. с једне стране, те с друге стране налаза тима вјештака Департмана за саобраћај, Факултета техничких наука у Н.С. и тима вјештака Института Саобраћајног факултета у Д., као и исказа свједока А.В., Ђ.И. и Н.Д., те увиђајне документације (фотодокументација и скица лица мјеста).

Тако, из налаза и мишљења вјештака саобраћајне струке В.С. произлази да је предметна саобраћајна незгода последица пропуста оптуженог који је критичног догађаја, на магистралном путу Г.-А. предузео радове у зони наведеног пута, у ситуацији када му је радна машина била технички неисправна и који није прописно обезбиједио обављање радова, а да се у управљању путничким возилом „Голф 2“ непрописном брзином (76-77 км на час) огледа допринос покојног Д.П. насталој саобраћајној незгоди, апострофирајући да се налет на радну машину не би могао избјећи ни у случају да се исти кретао и прописаном брзином од 60 км на час.

Насупрот томе из налаза тима вјештака Департмана за саобраћај, Факултета техничких наука у Н.С. и тима вјештака Института Саобраћајног факултета у Д., произлази да је кључни узрок предметне саобраћајне незгоде искључиво пропуст возача Д.П., који се кретао брзином већом од дозвољене, а који је могао избјећи судар да се кретао дозвољеном брзином и да је благовремено предузео радњу кочења. При томе ова налаза узимају за неспорно да је заустављена радна машина била обиљежена безбједносним троуглом, подразумијевајући да је исти био вертикално постављен на десној саобраћајној траци, те да је то одговарајуће средство за обиљежавања радне машине која је на магистралном путу обављала радове.

Ради утврђивања чињенице да ли је у моменту наиласка возила “Голф 2”, на коловозу заиста био постављен безбједносни троугао побијана пресуда је цитиране налазе саобраћајних вјештака цијенила у вези са исказима наведених свједока и увиђајном документацијом, те изводи закључак да, с обзиром на значајну неконзистентност и неусаглашеност исказа наведених свједока датих у истрази и на главном претресу пред првостепеним судом, на темељу садржаја таквих исказа није могао на поуздан начин утврдити чињеницу да је у моменту наиласка возила “Голф 2”, на коловозу заиста био постављен безбједносни троугао, а то посебно када се ови искази посматрају у корелацији са чињеницама које произлазе из увиђајне документације о мјесту и изгледу пронађеног сигурносног троугла приликом вршења увиђајних радњи.

Сумњу у погледу ове чињенице од одлучног значаја, побијана пресуда је, слиједећи становиште Уставног суда Босне и Херцеговине у цитираној одлуци по апелацији оптуженог, разријешила на начин који је повољнији за оптуженог у смислу одредбе члана 3. став 2. ЗКП РС.

Слиједећи упуте из образложења одлуке Уставног суда Босне и Херцеговине по којем је у поновном поступку окружни суд дужан ван разумне сумње утврдити чињенице да ли је код оштећеног Д.П., с обзиром на степен алкохолисаности од 2,11 промила алкохола у крви, дошло до парализе психичке и моторне активности, то су у поступку доношења побијане пресуде проведени докази неуропсихијатријским вјештачењем по вјештаку др Р.К. (доказ одбране), по вјештаку неуропсихијатру др Г.Ц. (доказ јавног тужиоца), а потом је у циљу разрјешења противрјечности у овим налазима, суд наредио неуропсихијатријско вјештачење вјештаку проф. др. сц. Х.Ш. (доказ суда). Критичком

анализом садржаја наведених доказа суд је прихватио као стручан и објективан налаз вјештака др. Х.Ш., те закључио да су критичног догађаја редуковане возачке способности оштећеног биле узроковане употребом алкохола.

За такав закључак су у побијаној пресуди дати сасвим јасно одређени и ваљани разлози на страни б. пасус 4. побијане пресуде, које разлоге као мјеродавно образложење прихвата и овај суд, па аргументима жалбе јавног тужиоца правилност наведеног закључка у погледу ове чињенице од одлучног значаја није доведена у питање.

Из наведених разлога жалба окружног јавног тужиоца се показује као неоснована, на што се правилно указује и у одговору бранилаца оптуженог на ту жалбу, ради чега је овај суд одлучио као у изреци, сходном примјеном одредбе члана 327. ЗКП РС, те одбио жалбу као неосновану и побијану пресуду потврдио.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Весна Антонић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић